

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Любий читачу,

якщо ви ще нічого не чували про бодлерівських сиріток, то, перш ніж прочитати ще бодай одне речення, знайте: Вайлет, Клаус і Сонечко — це добросердні та кмітливі дітки, але їхнє життя, як це не прикро, сповнене бід і страждань. Усі оповідки, розказані про них, виключно сумні та болісні, а та, яку ви оце тримаєте зараз в руках, можливо, найпечальніша з них.

Якщо вам несила читати повість, у якій буде ураган, сигнал біди, голодні п'явки, холодний огірковий суп, лютий негідник, лялька на ймення Красунечка Пенні, то ця книга може страшенно вас засмутити.

Я, звісно, буду продовжувати записувати ці трагічні події, оскільки вже почав це робити. Та ви самі вирішуйте, чи здатні до кінця витерпіти цю нерадісну історію.

З усією належною повагою

Лемоні Снікет

Lemony Snicket

Присвячується Беатріс:
Мені би так хотілося, щоб ти була
жива і здорова.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Якби ви нічого не чували про життя сиріток Бодлерів, то, побачивши, як Вайлет, Клаус і Сонечко сидять на валізах біля Дамоклового примосту¹, могли би подумати,

¹ Приміст — спеціально обладнане місце на березі для причалювання порома.

що вони готуються до захоплюючих пригод. Адже діти щойно зійшли з Хиткого порома, який переправив їх через озеро Лакрімозе, що сучасною мовою годилося б перекласти як “Слізне” або “Заплакане”. Та ми з вами знаємо, що географічні назви перекладають украй рідко, майже ніколи. Сироти мали оселилися у тітки Жозефіни, а в більшості випадків така ситуація обіцяє щонайцікавіші розваги та інтригуючі події.

Звичайно, ви би гірко помилилися. Хоча Вайлет, Клаусу і Сонечку Бодлерам справді судилося пережити незабутні події, але враження від них дуже відрізнятимуться від тих, коли, скажімо, ворожка напроорокує вам успіх чи коли потрапиш на родео. Їхні пригоди будуть такими ж незабутніми, так наче ви серед ночі втікаєте через колючий чагарник від вовкулаки, а поруч нікого, хто міг би вам допомогти. Якщо ви планували прочитати оповідь, наповнену радісними хвилюваннями, то змушений визнати: ви, на жаль, обрали не ту книжку. Бо так уже повелося, що сиріткам Бодлерам випадало дуже мало добрих хвилин у їхньому похмурому і нещасному житті.

А нове лихо цих дітей — вкрай моторошне! Настільки моторошне, що мені важко змусити себе про нього писати. Тому, якщо ви не хочете читати оповідь про трагічне і сумне, то саме зараз — останній слушний момент відкласти книжку, бо страждання сиріток Бодлерів починаються одразу ж з наступного абзацу.

— Дивіться, що я для вас маю, — сказав містер По, посміхаючись від вуха до вуха, і показуючи маленький паперовий пакетик. — М'ятні коржики!

Містер По — це банківський працівник, якому доручили займатися справами сиріт Бодлерів після смерті їхніх батьків. Містер По був добросердим, та в цьому світі бути добросердим замало, надто — коли відповідаєш за безпеку дітей. Усіх трьох містер По знав від народження, проте, зовсім не пам'ятав, що в них алергія на м'ятні коржики.

— Дякую, містере По, — сказала Вайлет, узяла пакетик і зазирнула всередину. Як і більшість чотирнадцятирічних, Вайлет була надто добре вихована, аби нагадати містеру По, що варто з'їсти бодай один коржик, як її обкидає кропивниця, тобто вона “на кілька годин по-

криється червоним сверблячим висипом”. До того ж, її обсіли винахідницькі думки, і дівчина не дуже зважала на дарувальника. Кожен, хто добре знав Вайлет, здогадався би: якщо її волосся підв’язане стрічкою, щоби не лізло в очі, то її голівонька переповнена коліщатами, шестернями, важелями та іншими необхідними для винаходів речами. У цей момент вона обдумувала спосіб удосконалення двигуна на Хиткому поромі, щоби він менше кадив у сіре небо.

— Ви дуже люб’язні, — сказав Клаус, середульший з дітей Бодлерів, посміхнувся до містера По і подумав, що коли він хоч раз лизне коржик, то його язик настільки розпухне, що він навряд чи зможе розмовляти. Клаус зняв окуляри та пошкодував, що містер По замість коржиків не купив йому якусь книжку чи, принаймні, газету. Клаус був ненаситний до читання, і коли він почув про алергію на святкуванні свого восьмого дня народження, то негайно прочитав у батьковій бібліотеці усі книжки про алергічні вияви. Навіть зараз, через чотири роки, він міг напам’ять перелічити усі хімічні елементи, від яких у нього може розпухнути язик.

— Той! — зойкнула Сонечко.

Наймолодша з Бодлерів була ще зовсім крихітна і, як більшість малят, розмовляла малозрозумілими словами. “Той!” могло означати: “Я ніколи не їла м’ятних коржиків, бо підозрюю, що в мене на них така ж алергія, як і в старших”. Спробуйте вимовити таке у її віці! Ймовірно, вигук міг означати: “Я хотіла би вкусити коржик, бо люблю все кусати своїми чотирма гострими зубками, але боюся наразитися на алергічну реакцію”.

— Ви можете їсти їх у таксі, дорогою до будинку місіс Енуїстл, — сказав містер По, кашляючи в білий носовичок. Він чомусь завжди був застуджений, і бодлерівські діти звикли отримувати від нього інформацію між нападами кашлю і чхання. — Вона вибачається, що не зустріне вас на примості. Вона його боїться.

— Як це — боїться примосту? — здивувався Клаус, оглядаючи дерев’яний приміст і вітрільники.

— Вона боїться усього, що пов’язане з озером Лакрімозе, — пояснив містер По. — Та не каже чому. Можливо, це почалось після смерті її чоловіка. Ваша тітка Жозефіна — насправді не рідна ваша тітка, а своячка вашого двоюрід-

ного дядька, та вона просила, щоби ви кликали її Тіткою Жозефіною, — так ось, ваша Тітка Жозефіна нещодавно втратила чоловіка, можливо, він потонув, або перевернувся з човна. Яюсь незручно було питати, як вона повдовіла... Гаразд, зараз я посаджу вас у таксі.

— Що означає це слово? — запитала Вайлет.

Містер По глянув на Вайлет, підвівши брови.

— Ти мене дивуєш, Вайлет. Дівчинка твого віку повинна знати, що таксі — це машина, яка перевозить за гроші. А тепер беріть валізи і переходимо на край тротуару.

— “Повдовіла”, — прошепотів Клаус до Вайлет, — так закручено замість просто “вдова”.

— Дякую, — прошепотіла вона у відповідь, беручи свою валізу в одну руку, а Сонечко — в другу. Містер По, зупиняючи таксі, помахав хусточкою, і водій одразу ж повантажив усі валізи Бодлерів у багажник, а містер По запхав дітей на заднє сидіння.

— Тут я з вами попрощаюся, — мовив містер По. — Уже відчинили банк, тому, якщо поїду з вами, то запізнюся на роботу. Будь ласка, передайте Тітоньці мої найкращі побажання і скажіть, що я підтримуватиму

з нею контакт. — Містер По зробив паузу, відкашлявся у носовичок і продовжив: — Знаєте, Тітка Жозефіна трохи нервує, що в неї житимуть троє дітей, та я запевнив, що всі ви — дуже добре виховані. Будьте чемні, а коли у вас виникнуть якісь проблеми, можете зателефонувати мені чи надіслати факс у банк. Хоча не уявляю, щоби *цього* разу щось пішло шкереберть.

Коли містер По сказав “*цього* разу”, він подивився на дітей так, наче бідний дядечко Монті помер з їхньої вини. Та Бодлерів настільки збентежила майбутня зустріч із новою опікункою, що вони не сказати містерові По нічого, крім: “Бувайте”.

— Бувайте, — промовила Вайлет, ховаючи пакетик з коржиками у кишеню.

— Бувайте, — проказав Клаус, кидаючи останній погляд на Дамоклів прями́ст.

— Фруль! — пискнула Сонечко, пробуючи на зуб ремінь безпеки.

— Бувайте, — відповів містер По, — і нехай вам щастить. Я часто згадуватиму вас.

Він заплатив таксистові і помахав дітям рукою. Як тільки авто від’їхало від примосту й рушило сірою бруківкою, діти побачили маленьку бакалійну крамничку з виставленими

для огляду барильцями лимонів і буряків. Поруч був магазин готового одягу з вивіскою “Погляньте! Як на вас пошите!”, де, вочевидь, був ремонт. Потім оминули потворний на вигляд ресторан “Заклопотаний блазень” з неоновими лампами і повітряними кульками у вікні. Та більшість крамниць і універсамів були зачинені, а їхні двері й вікна затулені дерев’яними щитами чи металевими решітками.

— Місто начебто не дуже багатолюдне, — зауважив Клаус, — а я сподівався знайти тут нових друзів!

— Зараз не сезон, — пояснив водій, худючий чоловік з худючою цигаркою, що звисала з нижньої губи. Розмовляючи з дітьми, він дивився на них у дзеркало заднього огляду. — Місто на озері Лакрімозе — курорт, і за доброї погоди воно переповнене. Але зараз тут усе таке мертве, немов ота кішка, яку я вранці переїхав. Щоби знайти нових друзів, треба зачекати, поки покращиться погода. До слова, за тиждень-другий тут очікують ураган Герман. Там, на горі, вам краще запастися їжею про всяк випадок.

— Ураган на озері? — здивувався Клаус. — Я гадав, що урагани бувають тільки біля океанів.

— З такою масою води, як в озері Лакрімозе, — зазначив водій, — може статися що завгодно. Правду кажучи, я би трохи хвилювався, якби жив на самій вершині гори. Бо як наскочить шторм, то цією дорогою дуже важко спуститися униз до міста.

Вайлет, Клаус і Сонечко визирнули у вікно й зрозуміли, що мав на увазі водій, кажучи “спуститися цією дорогою униз”. Таксі зробило ще один, останній крутий поворот, і зупинилось на скелястому вершечку височенного пагорба. Далеко-далеко внизу діти побачили місто, бруківку, що звивалася між будинками, немов прудка сіра змійка, і невеличкий квадратик Дамоклового примосту з людьми завбільшки з цяточки, які метушились по ньому. За примостом простягалася чорнильна пляма озера Лакрімозе, широчезного і темного, немаче то велетень навис над трьома сиротами і відкидав гігантську тінь. Кілька секунд діти дивилися на озеро, немов загіпнотизовані цією колосальною ляпкою на земній поверхні.

— Озеро таке превелике, — сказав Клаус, — і виглядає дуже глибоким. Тепер я розумію, чому Тітка Жозефіна його боїться.

— Леді, яка живе на пагорбі, — здивувався водій, — боїться озера?

— Так нам сказали, — пояснила Вайлет.

Шофер похитав головою і зупинив таксі:

— Тоді я не знаю, як вона дає собі раду.

— Що ви маєте на увазі? — запитала Вайлет.

— А ви ніколи не бували в її домі? — перепитав водій.

— Ні, жодного разу, — відповів Клаус. — Ми ніколи раніше навіть не бачили нашої Тітоньки Жозефіни.

— Якщо ваша Тітка Жозефіна боїться води, то я не можу повірити, що вона живе в цьому будинку.

— Про що це ви? — запитав Клаус.

— Гарзд, погляньте самі, — сказав водій і вийшов з авто.

Бодлери визирнули у вікно. Спочатку три юні створіння побачили тільки схожу на ящик невелику хатинку з облізлими білими дверима, і на вигляд вона була не більша за таксі, на якому вони приїхали. Та коли діти вийшли з машини, то переконалися, що отой ящик — це тільки частина будиночка, єдина, що твердо стояла на вершечку пагорба. Решта будинку —

нагромадження ящиків, що злиплися до купи, наче кубики льоду, — нависала над схилом, опираючись на гору довгими металевими палями, схожими на лапки павука. Троє сиріток розглядали своє нове помешкання, і їм здавалося, що будинок усе своє життя намагається видертись на пагорб.

Водій витягнув із багажника валізи, поставив їх перед білими дверима з облущеною фарбою, а коли рушав, посигналив дітям на прощання. Білі полущені двері з м'яким скрипом відчинилися — на порозі з'явилася бліда жінка з сивим волоссям, скрученим у вузол на маківці.

— Вітаю, — сказала вона, ледь посміхнувшись, — я ваша Тітка Жозефіна.

— Вітаю, — невпевнено відповіла Вайлет і зробила крок назустріч новій опікунці. Клаус ступив за сестрою, а Сонечко порачкувала за ними услід. Але всі троє Бодлерів рухалися так обережно, неначе боялися, що від їхньої ваги будинок зрушить зі свого сідала і загуркоче униз. Сироти не могли втямити, як ця жінка, котра боїться озера Лакрімозе, може жити в хатині, що ладна от-от шубовснути у бездонні глибини.